РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2286 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за околна среда за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за околна среда за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0130/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите [1] на Европейската агенция за околна среда („Агенцията“) нейният окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 88 173 021 EUR, което представлява увеличение с 35,93 % спрямо 2021 г.; като има предвид, че бюджетът на Агенцията се осигурява от бюджета на Съюза и вноската на ЕАСТ (63,32 %) и от вноските по специални споразумения (36,67 %);

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“) в своя доклад относно годишните отчети на Агенцията за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

В. като има предвид, че по отношение на сектора на обществените поръчки на Агенцията, за 2022 г. не са докладвани проблеми, изискващи предприемането на коригиращи действия, нито има текущи или неизпълнени коригиращи действия от одити и оценки от предходни години;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година са довели до степен на изпълнение от 100 % на бюджетните кредити за поети задължения за текущата година, също както през 2021 г.; отбелязва, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания за текущата година е била 86,66 %, което представлява увеличение с 1,75 % спрямо 2021 г.;

2. отбелязва, че в своя доклад от 2021 г. Палатата заключава, че използването на процедура на договаряне без предварително публикуване, за да се измени рамково споразумение и да се удвои първоначалният бюджет до един милион евро, е неправомерно, в резултат на което всички последващи плащания във връзка с тази процедура са нередовни; отбелязва освен това, че срокът на действие на споразумението е изтекъл през декември 2022 г. и че свързаните с него плащания за 2022 г. възлизат на 470 660 EUR; отбелязва, че настоящият статус на констатацията на Палатата е „приключена“;

Резултати от дейността

3. отбелязва, че рамката за оценяване на резултатите от дейността на Агенцията е структурирана около пет цели за ефективност, наблюдавани посредством 17 многогодишни ключови показатели за ефективност (КПЕ), които включват, наред с другото, степен на запълване на длъжностите, изпълнение на бюджета и изпълнение на годишната работна програма; отбелязва, че Агенцията е изпълнила 95 % от годишната си работна програма по отношение на ключовите доклади и оценки и 96 % – съответно по отношение на актуализираните основни показатели, като и в двата случая определената цел от 90 % е преизпълнена; отбелязва показателите, които все още не са постигнати или при които се наблюдава изоставане;

[1] ОВ C 38, 31.1.2023 г., стр. 6.

4. приветства факта, че през 2022 г. Агенцията е продължила да играе ключова роля за осигуряването на информацията, необходима за действията в подкрепа на околната среда в отговор на целите на Европейския зелен пакт и на Осмата програма за действие за околната среда (8-ата ПДОС), както и за общите амбиции и глобални ангажименти на Европа; приветства факта, че Агенцията е продължила да изпълнява договорените действия и задачи и е предприела нови действия в подкрепа на екологичния преход и прилагането на Европейския законодателен акт за климата, като същевременно е обвързвала действията със стратегията на ЕС за адаптиране; отбелязва освен това, че 2022 г. е втората година от изпълнението на стратегията Европейска мрежа за наблюдение и информация за околната среда (Eionet) за периода 2021—2030 г., която има за цел да предоставя на създателите на политики на Съюза и на обществеността най-добрите налични знания за постигане на целите в областта на околната среда и устойчивостта;

5. отбелязва, че през 2022 г., на фона на горещите вълни, суши и горски пожари, засегнали големи части от Европа, както и на най-горещото лято на континента, Агенцията е спомената в 27 000 статии онлайн, а няколко служители са интервюирани от медии в цяла Европа в резултат на значителния медиен интерес, с акцент върху причините и последиците от екстремните метеорологични явления;

6. припомня, че през 2022 г. Агенцията поема нови задачи в подкрепа на екологичния преход и прилагането на Европейския законодателен акт за климата, като стартирането на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата, като същевременно обвързва действията със стратегията на ЕС за адаптиране, което засилва ролята на Агенцията в подкрепа на постигането на целите на Европа в областта на климата; оценява подкрепата на Агенцията за членовете на комисия по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (ENVI) с научнообосновани и актуални данни и информация;

7. приветства създаването през 2022 г. на новия Европейски тематичен център за биологично разнообразие и екосистеми за периода 2023—2026 г.;

Ефикасност и успехи

8. припомня, че в съответствие с подхода, възприет през последните години, през 2022 г. Агенцията продължи да се стреми към повишаване на ефективността чрез споделяне на служби с Комисията, други агенции на Съюза и Мрежата на агенциите на ЕС (EUAN) – Обща служба за подкрепа в Брюксел; отбелязва, че следвайки тази практика Агенцията е участвала в съвместни обществени поръчки със службите на Комисията и EUAN, или като е възлагала обществени поръчки и ръководила рамкови споразумения, използвани и от Комисията и други агенции, или като е използвала рамкови споразумения, ръководени от други;

9. отбелязва, че Агенцията също така използва служби на Комисията за различни услуги (напр. администриране на трудовите възнаграждения, ИТ сигурност), както и системи на Комисията (напр. ABAC, Sysper, Ares, e-Prior) с оглед на повишаването на ефективността, свързано с увеличаването на използването на електронни инструменти в подкрепа на административните процеси, включително в областта на обществените поръчки, финансите и човешките ресурси; отбелязва също така, че в отговор на свързаните с пандемията от COVID-19 ограничения Агенцията е въвела набиране на персонал онлайн, поддържано от платформата за набиране на персонал Systal, което ѝ е позволило да приключи голям брой процедури по набиране на персонал както през 2021 г., така и през 2022 г., и да завърши годината с нисък процент незаети длъжности;

10. отбелязва освен това, че продължаващото преминаване на Агенцията към концепцията за организиране на работата в зависимост от вида дейност (activity-based working) е допринесло за повишаване на ефективността чрез динамично и гъвкаво използване на обновеното офис пространство, в допълнение към разширената възможност за работа от разстояние за служителите на Агенцията; отбелязва също така със задоволство, че Агенцията е преминала изцяло към ползването само на мобилни телефони, което от своя страна е довело до значителни икономии на разходи за телефонни услуги;

11. припомня, че е важно да се увеличи цифровизацията на Агенцията от гледна точка на вътрешното функциониране и управление, а също така и с цел ускоряване на цифровизацията на процедурите; подчертава необходимостта Агенцията да продължи да бъде проактивна в това отношение, за да се избегне цифрово разделение между агенциите на Съюза; обръща внимание обаче на необходимостта да се вземат всички необходими мерки за сигурност, за да се избегне всякакъв риск за онлайн сигурността на обработваната информация; настоява, че е необходимо да се засилят действията срещу кибератаките или опитите за проникване, и по-специално срещу тези с произход от Русия или Китай;

12. приканва Агенцията да продължи да развива сътрудничеството си с други агенции на Съюза и международни организации и да насърчава диалога със заинтересованите страни и гражданите;

Политика относно персонала

13. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е било изпълнено на 97,33 %, като са били назначени 3 длъжностни лица с безсрочни договори и 143 срочно наети служители на общо 150-те длъжности, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 140 разрешени длъжности през 2021 г.); отбелязва, че освен това през 2022 г. за Агенцията са работили 84 договорно наети служители и 13 командировани национални експерти; отбелязва, че от 2021 г. до 2023 г. щатното разписание, разрешено съгласно бюджета на Съюза, се е увеличило с 25 срочно наети служители и 14 договорно наети служители с цел изпълнение на нови задачи във връзка с Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата, Регламента за ЗПЗГС, Директивата „Севезо“ и законодателството за възстановяването на природата;

14. отбелязва със съжаление липсата на баланс между половете сред членовете на висшето ръководство на Агенцията, от които 6 от общо 9 души са мъже (67 %); отбелязва със задоволство баланса между половете сред членовете на управителния съвет на Агенцията, от които 18 от общо 36 души са мъже (50 %); отбелязва баланса между половете сред служителите на Агенцията като цяло, като броят на жените е 118 от общо 221 служители (53 %); призовава Агенцията да осигури баланс между половете на висше управленско равнище в бъдеще; отбелязва, че Агенцията не е приела „Хартата за многообразието и приобщаването“ и насърчава Агенцията да я приеме и да участва активно в инициативи, които насърчават многообразието и приобщаването на работното място;

15. изразява загриженост относно географското разпределение на равнището на висшето и средното ръководство на Агенцията, тъй като в него няма нито един представител от Централна и Източна Европа; настоява на необходимостта от подобрения; изисква от Агенцията да докладва за това на органа по освобождаване от отговорност;

16. приветства факта, че Агенцията има координатор по въпросите на благосъстоянието и е положила значителни усилия за повишаване на осведомеността и създаване на процедури за служители, които се завръщат на работа след дългосрочно отсъствие, и че ако е необходимо, на служителите се предлага професионална помощ чрез медицинския консултант;

17. отбелязва, че за да се намали рискът от професионално изчерпване, Агенцията е въвела приложение за наблюдение на стреса (наречено „Howdy“), заедно със своя доставчик на здравно обслужване; отбелязва, че служителите се записват в приложението и редовно отговарят на редица въпроси с цел проследяване на нивата на стрес, и ако има увеличение на тези нива, с тях се свързва медицински психолог, за да обсъдят резултата; отбелязва, че служителите могат да се консултират с психолог до три пъти при доставчика на медицински услуги на Агенцията за справяне с различни проблеми; подчертава, че всичко се обработва анонимно само със статистически данни, предоставяни на Агенцията;

18. отбелязва, че Агенцията прилага политика за защита на личното достойнство и предотвратяване на психическия и сексуалния тормоз и че Агенцията е част от междуведомствената работна група от доверени съветници; очаква да получи техния доклад и препоръки; отбелязва, че през 2022 г. не са докладвани случаи на тормоз, и насърчава Агенцията да продължи и да доразвие работата си с цел предотвратяване на такива случаи и в бъдеще;

19. отбелязва със загриженост, че въпреки многогодишния характер на задачите на Агенцията съществува дисбаланс между броя на длъжностите за постоянно и за договорно наети служители, както и между оперативния и помощния персонал, което води до постоянна необходимост от преквалификация, както и до претоварване на учените с административна работа; призовава Агенцията да преразгледа своята политика по отношение на персонала; счита, че като се има предвид значителното увеличение на работното натоварване и за да се изпълняват както трябва задачите във връзка с целите на Съюза за, наред с другото, неутралност по отношение на климата, кръгова икономика и възстановяване на природата, неговият брой следва да продължи да се увеличава съществено през идните години;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

20. припомня, че членовете на висшето ръководство и членовете на управителния съвет следва да представят декларация за интереси, която се публикува на уебсайта на Агенцията; отбелязва, че членовете на висшето ръководство, като част от диалога за кариерното развитие, следва да актуализират осведомеността относно конфликти на интереси въз основа на лична декларация (като част от самооценката), като членът на висшето ръководство, в качеството си на член на персонала, следва да посочи дали са били или ще бъдат поети нови ангажименти или дейности, които биха могли да доведат до потенциален конфликт на интереси; отбелязва, че при финализирането на плана за професионално развитие отговорният пряк ръководител следва да представи собствената си оценка по въпроса за конфликта на интереси; отбелязва, че през 2022 г. не е имало случаи на конфликт на интереси;

21. отбелязва, че Агенцията продължава да следи подадените автобиографии и декларации за интереси на членовете на управителния съвет и членовете но висшето ръководство и че те се публикуват на нейния уебсайт;

22. отбелязва, че според проследяването на изпълнението във връзка с констатациите по време на процедурата по освобождаване от отговорност за 2021 г. Агенцията е в процес на преразглеждане на своята политика за предотвратяване и управление на конфликтите на интереси, с цел оценка на нейната пригодност и уместност, като следва основан на риска подход; отбелязва, че успоредно с това Агенцията ще разгледа своите механизми за вътрешен контрол и за борба с корупцията и ще коригира всички пропуски, които установи; призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност за резултатите от тази оценка;

23. признава постигнатата видимост на Агенцията; счита, че има възможност за постигане на още по-голяма видимост в медиите, в интернет и в социалните медии, за да бъдат гражданите информирани за нейната работа и за опасностите за нашата околна среда;

Вътрешен контрол

24. отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е продължила да работи по структурните промени в начина си на работа, започнали през 2021 г.; отбелязва, че след като промените бъдат напълно въведени, вниманието ще биде изцяло насочено към актуализирането на документирането на процедурите, което ще отстрани слабостите, установени в рамката за вътрешен контрол на Агенцията; отбелязва частичното съответствие на подхода на Агенцията за управление на риска, тъй като той установява и анализира рисковете в цялата организация, но систематичното разкриване, оценка и проследяване на рисковете на равнище проектна група са ограничени;

25. отбелязва частичното съответствие и на контролните дейности за смекчаване на рисковете, тъй като поради структурните промени през 2022 г. те са остарели; отбелязва, че политиката на Европейския тематичен център и политиката за отпускане на безвъзмездни средства също са остарели поради въведената промяна в структурата за проверка през 2022 г.; що се отнася до плановете за непрекъснатост на дейността, те са въведени и се използват ефективно по време на кризи, но техните мерки са разпръснати в различни документи и не са актуализирани, за да отразяват новите начини на работа; призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно предприетите мерки за актуализиране на документирането на процедурите;

Други коментари

26. приветства факта, че през септември 2022 г. регистрацията на Агенцията по Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS) беше успешно удължена от компетентен орган с още една година; отбелязва със задоволство въз основа на доклада на Палатата, че Агенцията е сред агенциите, които изготвят годишна декларация за околната среда;

27. приветства Агенцията за продължаващите ѝ усилия за постигане на обществена видимост и онлайн присъствие през 2022 г., като разработването на интерактивно цифрово корпоративно издание „EEA 2021: the year in brief“ (ЕАОС 2021 г.: годината накратко), в което се обяснява какво представлява Агенцията и какво прави, както и продължаващия многогодишен уеб проект, който предостави ключови елементи през 2022 г., сред които ориентирана към потребителя логика за навигация и актуализирано съдържание в ключовите области на знанието въз основа на интензивен анализ на ползвателите;

28. поздравява Агенцията за участието ѝ в специална работна група за обединяване на знания, експертен опит и данни за картографиране на въздействието върху околната среда на непровокираното и неоправдано нападение на Русия срещу Украйна;

29. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([2]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([2]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.